

Lümanda Karu-Kati Lasteaia ajaleht

KARU-KATI MEEPOTT

PALJU ÕNNE SÜNNIPÄEVAKS!

See on koht, kus igav ei hakka, see on koht, kus mängud ei lakka....

Eesti lasteaedade vanused jäävad kaugele maha koolidest, vanusevahe on mitu sajandit. Lümanda Karu-Kati lasteaed, tollal Lümanda sovhoosi lastepäevakodu, avati 30. jaanuaril, 1969. aastal kahe-rühmalisena.

50 aastat on tore iga- ei noor ei vana, on piisavalt kogemust ja elutarkust ning parasjagu nooruslikkust. Meie lasteaia ajalugu on kujunenud oma traditsioonide ja väärtustega, kohanedes ka uute nõudmistele, vajadustele ning väljakutsetega. Lasteaed on olnud alati kogukonnamaja, kuhu on oma jälje jätnud paljud inimesed.

Täname südamest Lümanda piirkonna kogukonda, kes on meid hoidnud, kes on hoolinud, kes on panustanud.

Lümanda Karu-Kati lasteaia pere

30. jaanuar, 2019

Sa hoiad käes Lümanda Karu-Kati lasteaia seitsmendat ajalehte, mis on välja antud asutuse 50. sünnipäeva puhul. Lasteaia ajaleht ilmub kaks korda aastas- lasteaia sünnipäevaks ja lasteaia lõpupeuks. Ajalehele on teinud kaastööd nii personal, lapsevanemad kui lapsed, kuid selles ajalehes on kandev roll lasteaia vilistlastel ja endistel töötajatel.

Ajalehe koostas ja kujundas lasteaed, trükkis Karli Foto Saaremaa Trükikoda.

HEAD LUGEMIST!

Selles väljaandes saad lugeda meenutusi Karu-Kati lasteaia elust-olust läbi lasteaia vilistlaste ja töötajate pilguheidu, vaadata pilte ja tunda rõõmu koos meiega.

Meenutusi Lümända lasteaiast

Oh seda Lümända lasteaia aega!

Ikka heldimusega mõtlen sellele tagasi, kui oma lastega jälle juuks tuleb, kuidas minu ajal olid veel voodid seina sees kapis ja võeti sealt ainult magamiseks välja ning pärast lükati ilusti jälle kokku. Kuigi ma söimeaega väga enam ei mäleta, siis aiariühm ja erinevad krutskid, mis tehtud said, on endiselt eredalt meeles.

Nendes seinast välja tulevates voodites teesklesime iga päev, kui kasvataja raamatut ette luges, et olime juba magama jäänud. Kui kasvataja rühmast välja oli läinud, läks üks meist ukse juurde valvama, et teised saaks hääletut padjasõda mängida, mis tegelikult loomulikult kuigi hääletu ei olnud. Ega kasvatajad rumalad ole, meile jätsid mulje, et läksid minema, ise aga loomulikult nurga taga kuulasid, mida me teeme. Nii pidid nii mõnedki meist, kes teki alla peitu pugeda ei jõudnud, hoopis vetsu peitu jooksmas, kui kasvataja tagasi tuli. Justkui oleks kõigil korraga pissihäda peale tulnud. Kuigi olime tõeliselt kavalad, vähemasti enda arvates, siis ometi meie padjasõjad ja õudusjutud jäid pigem üüriseks.

Lasteaias oli meil õues oma basseini, mis soojal suvel vett täis lasti. Isegi need lapsed, kes suvel muidu lasteaeda ei sattunud, käisid aia taga piilumas, et kas võib ka äkki lustima tulla. Basseini ääres olid meil ka suure kausiga lahti lõigatud värsked juurviljad, mis tavalisel päeval kuidagi maitseda ei tahtnud, kuid oma isiklikus snäkibaaris tundusid need erilise delikatessina.

Neil päevil, kui teadsime, et on õuemeineku ajal ees ootamas mõni seiklus, mis viib lasteaia hoovist väljapoole, käis riietumine helikiirusel. Kehtis ikkagi reegel: kes ees, see mees ning kes kõige kiiremini aia juurde jõuab, saab olla rivi eesotsas oma paarilisega. Jalutuskäigud olid meie jaoks alati põnevad. Need viisid meid kas lasteaia taha metsa suure kivi juurde või kasvataja Saima lambaid ja kanu söötma, kasvataja Külli kitsede juurde, Paderiku teele, kus meil pöörastel lihtsalt joosta lasti või Leida heinaküüni juurde karjamaale, kus tavaliselt kulli mängisime. Mitte, et mängu poleks lasteaia hoovis teha saanud, kuid kõik, mis oli väravatest väljapool, oli ikka põnevam ja paeluvam.

Vahel juhtus ka nii, et Karala ja Koimla poolt bussi ei tulnud ja lasteaias oli vähe lapsi. Oli päevi, mil olime vaid viiekesi ja ei pidanudki kaklema minema, kes saab nukuga, mis nägi välja nagu päris beebi või punase tuletõrje autoga mängida. Isegi toit maitses hoopis paremini ja vahel käidi lausa küsima, et mis me söögiks soovime. Loomulikult vastasime seljuhul, et hea meeleaga maiustaks pannkookidega.

Üldse olid just eriti mõnusad hetked lasteaias, kui lapsi oli juba vähem. Nii juhtus tihti õhtuti, mil enamik olid juba koju läinud ja kasvatajadki selleks ajaks juba veidi väsinud, et pandi telekas mängima ja saime koos kasvatajaga seebikat vaadata ning samal ajal käsitööd teha. Sedasi õppisin nõopi pluusile ette õmblema ja minikangastelgedel linikut tegema, mis hiljem nukunurgas lauda kaunistas.

Kui vahel lasteaias igav hakkas, siis pidasime ikka salaplaane, kuidas läbi väikeste aukude, mis aia sees olid, vaikselt ja märkamatuks ära lipsata. Ikka tundus mõnel päeval, et palju põnevam on minna vana vallamaja hoovi, kus just uus külakiik valmis on saanud või hoopis koju, kus ootamas küpsisepakk, mis nukralt üksi kapis sööjaid ootab.

Minuga samas trepikojas elasid kasvatajad Maire ja Saima, kellel vahel ka külas käisin ja kellega üldse igapäevaselt kokku puutusin. Neist said justkui minu uued pereliikmed. Ka täna ajavad mind muigama vahvad seigad, mis jälle meelde tulevad, kui trepikojas daamidega kokku juhtun. Näiteks mälestused sügisestest suurtest lehehunnikutest, mida aitasime papa Karlal, kes tollal oli vist majandustöötaja, kokku ajada. Loomulikult ikka selleks, et pärast peitust mängides end nende sisse ära peita. Ta andis meile alati mängimiseks mõnusalt palju aega ja oli vahel ka ise otsija rollis, mitte ei kiirustanud kohe hunnikuid ära tassima. Olid need ikka vahvad ajad! **Teisi**

Olen olnud Lümända Lasteaias tööl pikka aega- 35 aastat. See oli minu esimene töökoht. Meeles on palju huvitavaid sündmusi ja meeldivaid elamusi. Koos kolleegidega sai peetud sünnipäevi ja muid tähtpäevi. Hiljem hakkasime käima koos matkadel ja ekskursioonidel. Selle seltskonnaga oli alati lõbus, kuigi paljud töötajad vahetusid sageli. Aiariühmas hakkasime ka koos lastega tegema pikemaidsid matku.

Meeles on matk Kuusnõmme lahe äärde. Läksime hommikuse bussiga Liivale. Sealt edasi jalgsi onu Aivo koju, kuhu jätsime seljakotid. Edasi läksime Kuusnõmme mõisani ja sealt lahe äärde. Tagasi onu Aivo koju jõudes söime lõunat ja paljud tegid lõunauinakut õues. Peale pikemat puhkust hakkasime Lümändasse tagasi tulema. See tee oli ikka väga pikk. Sander oli kõige väiksem, aga kõige vapram. Ta kõndis terve tee jalgsi ja keeldus jalgrattale istumast. Igal kevadel tahtsid lapsed pikemale matkale minna. Käisime Kotlandis, Pilgusel, Karalas, Viidul... Lapsed olid tublid ja keegi ei virisenud. Aitäh lastele ja kolleegidele koos veedetud aja eest! Armas lasteaia maja, soovin sulle rõõmsaid lapsi ja heasüdamlikke töötajaid edaspidiseks! **Maire**

Meenutused

Kui ma käisin lasteaias...

Mulle meeldis õues mängida ja mulle väga meeldis, kui me öö lasteaias veetsime. Minu parim sõber oli Andri. Viimastel päevadel mängisin ma piraadilaevas. Mulle natuke ei meeldinud lõunauinak. Mulle meeldis näidendite tegemine. Näidendis „Hunt ja seitse kitsetalle“ olin mina hunt. Ma tegin nagu sõin kitsetalled ära **Andreas**

Lasteaias mul polnud prille, siis ma nägin natuke uduselt. Magada mulle ei meeldinud. Voodid läksid järjest kõrgemaks. Kui keegi pahandust tegi, siis pandi ta tooli peale istuma. Natuke aega käisin ma tantsutrennis. **Ketriin**

Mulle meeldis lasteaias koos Ketriini ja Emiliaga mängida. Mulle meeldis ka õuevahetund ja karuring. Magamine mulle üldse ei meeldinud. **Eliisa**

Minu mälestused lasteaiaast on kõik head. Parimad mälestused on sellest, kuidas sai poistega lumekindlust ehitatud. Igal aastal, kui lumi maha tuli, tegime suured lumepallid ja veeretasime need suure kivi juurde ja ehitasime väga vägeva lumekindluse. Igasugused sündmused ja jalutuskäigud olid väga toredad. **Karl Markus**

Lasteaiast ma mäletan seda, kuidas me vahetunni ajal luurekat mängisime ja seda, et me tegime võililledega näomaalinguid. Unetundidel ma eriti ei maganud, ma lihtsalt ootasin, millal uneaeg läbi saab. Mõnikord oli tore liivakastis mängida ja lihtsalt olla. Nüüd tahaks mõnikord isegi lasteaeda tagasi, sest seal olid head toidud ja nüüd võiks päeval uinakut teha küll.

Eerik

Mulle meenub, et kord mängisin nukumajas ja nukul tuli jalg ära. Mäletan ühte etendust, kus mina olin väike täht. Mia pani seal enda ema pulmakleidi selga, sest ta oli ingel. Me keerutasime ja laulsime tema ümber. **Liisa**

Lasteaias ei meeldinud mulle üldse magada ning mulle ei maitсенud kalamõksiga võileib. Õues oli väga tore suur sipelgapesa. Lasteaias tegime ülitoremaid näidendeid. Kõige lemmikum toit minu jaoks oli tatar vorstikastmega. **Mia**

Meenub, kui pidin eelkooliga kultuurimajja kehalisse minema. Kord läksime Markusega ühe auto pärast kiskuma. Tatrapuder mulle ei maitсенud, kuid tatar vorstikastmega oli lemmik. **Kaur-Robin**

Ehtasime onni, koguaeg täiendasime seda, tegime suuremaks ja tugevaks. Onni jaoks oli pikki puuoksi vaja, selleks ronisime korduvalt üle aia, vahel jäime vahele aga tegime ikkagi edasi seda. Paar korda olime kelgukuuri ukse lahti murdnud, samuti ka rattakuuri. Mäletan, et kastanimunad olid väga väärtuslikud, korjasin neid mitu kotitäit. **Mark**

Ma mäletan seda, et Hendri sõi liimi ja kriiti. Ja mäletan seda, kui me ühe öö lasteaias viibisime ja me keldrisse läksime ja me koputasime ukse peale ja siis tegime tondi häält, see oli lahe ja tore.

Mina ja mu lasteaia sõbranna Marjaniga kuulutasime vanemale rühmale lumesõja. Me hakkasime oma rühma kokku koguma ja nemad enda rühma. Meie rühmast pooled ei osalenud. Kui sõda hakkas, viskasime meie esimesena lumekuulid ära. Siis tulid suuremad, kes meid sellel korral ka võitsid. **Victoria**

Lasteaiast mäletan seda, et magamine mulle üldse ei meeldinud. Olin ainus, kes und ei saanud. Mõnikord lubasid õpetajad mul magamise ajal hoopis autodega mängida. Lasteaias tegime nõ salgad – sõbrad olid ühes ja vaenlased teises. Meil olid ka maavarad. Liivakivid olid nii väärtuslikud, et vajasid valvureid. Kui vale inimene seda puudutas, räägiti sellest õpetajatele. Lasteaiast me ka põgenesime. Jah, just täpselt nii. Kelgukuuri taga oli üks lahtine plank, kust välja sai. Aga jällegi raporteeriti sellest õpetajatele. Lahe oli ka see, kui lasteaeda tehti mänguväljak. Selle juures oli suur trügimine. Kõik tahtsid sinna saada. Iga nädal käisime paar korda laulmas ja iga päev oli hommikuring. Süüa saime kolm korda päevas. Mängisime peamiselt autodega.

Markus

Lasteaias sai igasugu asju tehtud. Näiteks Richard lennutas väikeste rühmas tomati vastu akent. Õpetaja Anne, kes oli vahel päris kuri, ajas mind ja Richardit kogu aeg segi. Selles pahanduses, mida Richard tegi, süüdistas ta mind, ja selles pahanduses, mida mina tegin, süüdistas ta Richardit. Meil oli lasteaias kolm kampa. Ühes olid kõik meie klassi poisid peale Karl Markuse, teises ülejäänud poisid ja kolmandas tüdrukud. Ma mäletan, et ükskord tegi meie kamp suure lumekindluse ja teine kamp tuli seda labidatega lõhkuma. Kui me olime minut aega sõdinud, taandus teine kamp, välja arvatud Hendri. Tema lõhkus meie müüri vähemalt viis minutit, kuni me talle lumepalli krae vahele saime.

Juhan

Lasteaias oli enamasti igav, kuid vahel sai nalja ka. Mulle meeldis võilillesõda – me tegime näod võililledega kokku ja pärast saime päris palju pahandada. Kui Richard lennutas tomati vastu akent, siis sellest ei tulnud ka midagi head. Ja päris kahtlane oli, kui Hendri sõi kriiti, quaššvärvi, mädanenud puitu, kruusa, kive, seepi, vihmausse ja palju muudki. Kokkuvõttes: lasteaias oli igav, aga vahel sai nalja ka.

Erik

Oli üks kena soe päev. Käisime õues ära ja tulime tuppa sööma. Söögiks oli sepik juustuga, kõik istusid lauda ja hakkasid sööma. Äkki kuulsime ukse kolksu, see tähendas, et keegi tuli. Tulijateks olid üks ema ja ta poeg. Saime teada, et see uus poiss hakkab ka meie lasteaias käima. Poiss tuli lauda ja hakkas sööma. Kõik hakkasid naerma, kui nägid, et see uus poiss sõi nii, et pistis kahvli saia sisse, tõstis enda suu ette ja sõi. See oli nii naljakas, kuidas ta saia sõi. Sel poisil olid kuldpruunid lokkis juuksed, ta oli pisike ja nii armas. Ta kartis minu flamingot. Praegu see poiss käib minu klassis. Tema nimi on Kusti.

Kristina

Mäletan, et mulle meeldis väga tatar vorstikastmega. Samuti meeldisid mulle õue minekud. Lemmikpeidukoht asus mul toru sees. Ja kui kõik ükskord magama läksid, siis mina ei jäänud magama. Mul oli kaisukass. Proovisin lasteaias endal hammast ära saada ja see õnnestus. **Ingrid**

Meenutused, meenutused...

Kord, kui teised läksid staadionile sportima, hiilisime koos Hendriga rivist ära põõsasse. Me ootasime, kui teised lapsed tagasi lasteaeda läksid ning otsustasime ise koju Viidule minna. Poe juures tuli üks tädi meile vastu ja küsis, miks me lasteaias pole. See tädi viis meid tagasi lasteaeda. **Tõnis**

Mina käisin ainult mõned päevad Lümända lasteaias. Mäletan, et sõin ühte putru ja see ei maitsetud mulle. Lasteaialast minust ei saanud, kuid käisin nende üritustel. **Eke**

Kui mina olin Mõmmikeste rühmas, siis Markus oli Jänkukeste rühmas. Kord olin magamise ajal üleval ning mängisin oma kopraga. Pärast lõunaund meeldis mulle alati autodega mängida. **Joosep**

Mulle meeldis lasteaias käia, sest mu ema käis seal tööl. Ükskord, kui me läksime kööki midagi tegema ja ma nägin, et ema on seal tööl ja ma imestas väga

Me Elisega magamise ajal, siis kui õpetaja minema läks, õppisime ära nipsu ja me armastasime lutsutada varbaid. **Tuulika**

Kui ma mõtlen oma lasteaias oldud aja peale, siis esimene asi, mis mulle meenub, on onn suure kivi juures. Seal ei tohtinud käia keegi peale minu, Rando, Margi ja Gerdi. Gert, Rando ja Mark käisid tihti üle aia onni jaoks materjali toomas. Mina pidin siis alati jälgima, et kedagi ei tuleks. Muidugi me jäime paar korda vahele ka. Kahjuks onn pärast teiste kooliminekut lõhuti ära. **Helina**

Alati olid mingid võistlused lasteaias lastel omavahel: kes esimesena lasteaeda jõudis, kes esimesena voodisse magama sai, kes esimesena bussi peale jõudis. Kasvatajaid alati häiris see, kui me võistlesime. Pulmi peeti lasteaias palju. Lasteaia toitu sõin aga harva, ootasin kaua, kuni mul lubati vähemalt enda magustoitu ära süüa...selle ootamine kestis kaua. Mäletan veel neid veneaegseid voodeid, mis olid kappidesse kokku pandud. Nendel eriti hea magada ei olnud ja sellega seoses teesklesin alati magamist ja samas ma ei tahtnud ka eriti seal magada. Alati need päevad, kus me käisime teatris ja magama ei läinud, need olid mu lemmikpäevad. **Kerli**

Läksime lasteaia aiast välja, et onni ehitada, keegi jäi meid valvama. Mina, Mark ja Gert tõime puuoksi. Keegi ütles kasvatajale ja meid tuldi otsima. Me peitsime end puude taha. Lõpuks meid nähti ja me pidime ära tulema. Saime väikse karistuse aga millise, seda ei mäleta. **Rando**

Mina ja Kristi olime lasteaias head sõbrad. Poisid kiusasid meid pidevalt. Üks päev istusime me pingi peal, olime kasvatajate vaateväljast väljas. Poisid tulid jälle meie juurde ja tahtsid meid sipelgapessa visata. Meiega oli siis ka Victoria ja koos Victoriaga laususime justkui ühest suust, et võtke Kristi, viige ta sinna, me ei taha. Poisid hakkasidki teda sikutama ja lõpuks Kristi sipelgapessas oligi. Kahjuks ei mäleta ma enam, kas poisid said ka karistuse aga tol hetkel oli see väga naljakas ja nüüdseks unustamatu lugu. **Liisu**

Mulle ei meeldinud lasteaias käia, kuna seal käisid kaks tegelast, kes mulle üldse ei meeldinud. Näiteks lubasid mulle kastanimune juhul kui karbi all seisan, selle mulle pähe kukutavad ning ma nutma ei hakka. Tuli hoopis välja, et karbi sees olid kastanite asemel kivid. Ma olin siis nii solvunud ja vihane. **Kristi**

Mulle meenub lasteaiaast see, et Hendri läks õue, võttis topsi kaasa, pani sinna sisse pori, liiva ja mulda. **Sander**

Hendri ja Tõnis läksid koos metsa ja nad eksisid ära ja õpetajad helistasid politseisse ja nad tulid metsast tagasi nuttes. **Artur**

Mälestus lasteaiaast on see kui me panime Liise ja Fredi paari. Liisu tegi neile sõrmused. Me tegime neile laulatuse ja nad abiellusid. See on lasteaiaast üks hea mälestus. **Kaili**

Ühel toredal lasteaia päeval olime mina, Kristina ja Kristi karussellil (punast värvi asi, millega sai keerutada). Me keerutasime nii kiiresti, et mina lõin oma hamba vastu seda ära ja hambal tuli kild välja. See oli mu esihammast, millel siiani vahel kild välja tuleb. Samal päeval tuli ka mu vennal korvpalliga hambast kild välja. **Maria**

Mina mäletan, et kui lasteaias sai päev läbi, siis oli kuidagi hirm või kurb või rõõm olla, et kes mulle järele tuleb. Kord tuli mu 20aastane onu järgi ning ma olin üsna pettunud, et ema ei tulnud. Mul oli ratas ja sellel läks rehvi katki. Ehmusin, panin ratta ära ja enam ma ei julge driftida. **Markus**

Mina mäletan lasteaiaast, et kui meid magama pandi, loeti meile unejuttu, kuid mina ainult teesklesin magamist ja kui ma ei maganud, siis pandi meid nurka. Mina mäletan ka veel seda, et Ketriin ütles pidžaama kohta pitsa saama. **Maarja-Rebeca**

Tuulikaga meile ei maitsetud enam lasteaia toitudest. Õues me jõime liumäest porist vett, sest tahtsime liugu lasta. **Elis**

Ma tegin ühe augu liiva sisse just nukumaja juurde. Ma tahtsin, et keegi astuks sisse aga ma unustasin asukoha ja astusin oma auku. Isegi õpetaja hoiatas. **Anton**

Minu lasteaias tegime me ükskord kinoõhtu. Minu lõpupidu oli tore, kui pidu läbi sai, siis läksime oma mälestust jätmä. Me istutasime puu, ma arvan, et see on palju kasvanud. **Marielle**

Parim mälestus on see, kuidas mina, Rando ja Mark ehtasime suure kivi juurde onni. Kasutasime oksa, lehti, pikki pulki ning sammalt, et ehitada maailma parim onn. Ronisime pidevalt üle aia kuna teisel pool aeda oli rohkem sammalt, oksti ning muid ehitusmaterjale, seda ei tohtinud muidugi teha ning sellepärast kasvatajad jälgisid pingsalt meie tegevust. Kui tahtsime üle aia salaja minna, siis tegime nii, et kaks poissi on teisel pool aeda ning üks peab vahti. **Gert**

Mind pandi lasteaeda koos vennaga. Olin siis 5-aastane, lasteaed oli pool aastat juba tegutsenud, oli august, 1969. Meid toodi lasteaeda esmapäeva hommikuti sovhoosi Willisega ja koju tagasi saime reede õhtul. Mäletan, et lasteaeda toodi piima sovhoosi laudast, kuid minule see ei maitsetud, sest seda keedeti ja nakk tuli piimale peale. Nõudsin oma kodulehma Tiiu piima. Tore mälestus on suvistest mereäärde sõitudest, lasteaiaesistest basseinist, mis suvel vett täis lasti ja vahvatest vastlasõitudest. Parema meelega oleksin olnud hoopis kodus. Kauplesin kasvatajat, et ta mind poe juurde saadaks, et sealt oskaksin ise koju minna. Elu on läinud nii, et olen olnud nii selle maja kasvandik, lapsevanem ja 18-ndat aastat õpetaja abi. **Mare**

Oli palju toredat, südamesse minevaid hetki pea igast päevast. Ja valla oli suurepärane, hea koostöö. Kõiges leidsime tuge, mõistmist ja abi. Meeldejäävamad olid vast väljasõidud, eriti Kadri Kullapere loodusetundidesse Loonal. Kuidas me käisime "merereisil" hülgeid jälgimas ja kuulasime Kullapere jutustamist meid ümbritsevast imepärasest loodusest, Luigesaarest ja luikede imelisest kooselust. Videotunnid Loonal. See oli ikka tõeline loodusõpe. Kahju on, et ma oma silmaga ei näinud mänguväljaku terrassi valmimist lõpuni ja ümberehitusi, mis ootasid kõik projektidena. Meenutan oma südames alati seda väikest, toredat laste maja ja töötajaid. Lasteaia nimi sai alguse Karu-Aabitsast, mida me väikeste näidenditena õppisime- etlesime. Karu-Kati on üks Karu-Aabitsa peategelasi, sümbolne tähtede õpetaja. Minule oli ta veel sümboolselt minu tütre nimi (Kati). Soovin lasteaiapererele toredat peotuju, lahkeid külalisi ja õnnesoove rohkeid! **Anne**